

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jose Manuel Susperregi Zabala Xuxpe

*Lezo, Gipuzkoa
(1932-2018)*

Aurkibidea

Biografia

1932an jaio zen Orereta-Errenteriako Amabirjin kalean, sei senidetan bigarrena. Zazpi urte zituela, aita hil zitzaion istripuz, eta ama bost hurrekin geratu zen. Amak ezin zituenez bakarrik denak mantendu, Jose Manuel osaba-izeben Susperregi jatetxera bidali zuen. Gerra ondorenean estraperloan nola ibiltzen zen kontatzen du, oraindik haurra zela ogi bila nola joaten zen mendian barrena. Hamalau urte zituela, Lezora joan zen bizitzera eta geroztik han bizi izan da. Bere bizitzan lan asko egin ditu, baina nagusiki pintore lanetan aritu izan da.

Zintak

LEZ-064

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Odriozola Zugarramurdi, Irati
- **Data:** 2012-10-10
- **Iraupena:** 45 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Errazkin, Aitor

Pasarteak

1. Kaletarrak txerriak hazten

- **Erref:** LEZ-064/002
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:04:47. **Bukatu:** 00:06:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Haurra zela kalean bizi arren, aita txabola bat omen zuen eta bertan baratzea eta animaliak zituen. Baserriko semea zen aita. Oso gazterik hil zitzaien, ordea, eta Jose Manuelek, zortzi urte betetzeko zituela, jaiotetxea utzi eta Susperregi baserrira joan behar izan zuen bizitzera, bertakoak familiakoak izaki. Bere hiru anaiek ere berdin egin behar izan zuten, eta ama, alaba zaharrenarekin eta gazteenarekin geratu zen.

2. Hamar urterekin estraperloan

- **Erref:** LEZ-064/004
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:08:06. **Bukatu:** 00:10:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Zortzi urte betetzear zela aita hil eta Susperregira bizitzera joan zen. Gaueko lanera ohitu behar izan zuen, baina kontatzen duenez, ez gorriak ikusi gabe. Ogia ekarri behar izaten zuen Nafarroatik, ezkutuan, baina bide aldapatsuek, zamak eta iluntasunak ez zioten jardunik errazten.

3. Satorrak akabatzen

- **Erref:** LEZ-064/005
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:10:56. **Bukatu:** 00:12:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Basoko animaliak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Bi hilabeteen behin jaisten zen Jose Manuel Susperregitik kalera, ama eta arrebak bisitatzerara. Halakoetan, baserrian akabatutako satorrengatik osabak emandako dirua eramaten omen zion amari.

4. Susperregin taberna

- **Erref:** LEZ-064/007
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:13:22. **Bukatu:** 00:14:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Susperregi baserrian taberna zen, eta tabernak generoa behar izaten zuen. Generoa ekartzeaz Jose Manuel bera arduratzen zen. Nafarroarako joan-etorriak astoa, behorra eta txakur txiki batekin egiten zituen.

5. Ez argirik eta ez urik

- **Erref:** LEZ-064/008
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 00:14:20. **Bukatu:** 00:15:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Susperregin ez zen argindarrik ez eta urik ere. Etxetik ehun metrora zegoen iturria, baina hango ura ez zen edangarria. Ura edateko urrutiago joan beharra zen.

6. Ardiak gobernatzen

- **Erref:** LEZ-064/009
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:15:01. **Bukatu:** 00:15:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Sarri askotan zakotea hartu eta egun osorako joan ohi zen Jose Manuel mendira, ardiak zaintzera. Osabak erakutsi omen zion.

7. Baserrietan errazionamendurik ez

- **Erref:** LEZ-064/011
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:16:15. **Bukatu:** 00:16:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Baserrietan errazionamendurik ez izanagatik ere, errotak kontrolpean izaten ziren, eta ogiari dagokionez, koskor bat besterik ez omen zegokion Joxe Manueli, baina osabak jaten omen zuen.</p>

8. Igandeko meza Oartzunen

- **Erref:** LEZ-064/013
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:18:30. **Bukatu:** 00:20:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Oartzunera joan ohi zen Joxe Manuel, igandero, goizeko laueta jaikita, 6:00etarako mezara heltzeko. Ilunpetan egiten zuen bidea, farola bat eskuan hartuta.

9. Dotrinak euskaraz balio ez

- **Erref:** LEZ-064/015
- **Iraupena:** 0:00:23. **Hasi:** 00:20:25. **Bukatu:** 00:20:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:

Susperregi baserriko izebak erakutsi zion dotrina, euskaraz. Baina gero Lezora joan eta ikasitakoak ez omen zuen balio; gazteleraz behar omen zuen.

10. Bi pezetako papera

- **Erref:** LEZ-064/016
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:20:48. **Bukatu:** 00:23:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Jose Manuelek eta anaiak ia ezin zuten elkar ulertu, bata euskaraz eta bestea gazteleraz trebatu baitziren. Behin, arditara joan eta pasadizo polita gertatu zitzairen, anaiaren estualdi bat medio.

11. Artilez betetako koltxoiak

- **Erref:** LEZ-064/017
- **Iraupena:** 0:00:29. **Hasi:** 00:23:17. **Bukatu:** 00:23:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Koltxoiak artilez beteak izaten ziren garai batean, eta Jose Manuel hainbat aldiz jardun izan da koltxoietan sartu beharreko ilea jo eta arrotzen.

12. Osaba-izeben propina

- **Erref:** LEZ-064/019
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:25:39. **Bukatu:** 00:26:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Susperregiko familia utzi eta Lezora joan zen bizitzera Jose Manuel, ama bigarren aldiz ezkondu zenean. Hala ere, bisitan joan izan zen Susperregira gerora ere, behin baino gehiagotan. Soldaduskara joan aurreko bisitari etekin polita atera zion.

13. Soldatapeko lehendabiziko lana

- **Erref:** LEZ-064/020
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:26:52. **Bukatu:** 00:28:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Hamalau urte bete eta aroztegi batean hasi zen lanean. Bost urtez aritu zen bertan, eta berak dioenez, enkargu asko egin beharra egokitzen omen zitzaion.

14. Kola nola prestatu

- **Erref:** LEZ-064/021
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:28:08. **Bukatu:** 00:28:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Gaur egun kola aurrez prestatuta erosteko aukera omen da, baina garai batean ez omen zen horrela. Lehen, arotzek beren kola propioa prestatu behar izaten omen zuten, eta bero zela erabili.

15. Pinturak asko aldatu dira

- **Erref:** LEZ-064/023
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:33:35. **Bukatu:** 00:35:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Hamalau urterekin soldatapeko lanean hasi eta bosna urte lantegi pare batean pasa eta gero, pintore lanei ekin zien Jose Manuelek, azkenean bere kontu jarri zen arte. Garai batetik hona asko aldatu omen dira pinturak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-04-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com